İİB International Refereed Academic Social Sciences Journal

Summer April-May-June 2012 Volume:03 Issue:04 Kodu:Jel

www.iibdergisi.com

POVERTY ANALYSIS IN TURKEY and LOG-LINEER ANALYSIS APPLICATION

Poverty is an important problem with which many societies live. Sophisticated problems are seen because of poverty that society and individuals face. Poverty reduces level of social welfare, and disorganize relations between individuals and even bilateral relation balances. Among the most important problems caused by poverty, there are health and employment. Relations in the country and between socieites are damaged because of low level of income per capita and not maintaining minimum life standards. Maintaining social welfare and standard life quality can be only attained when level of income is above averabe life quality standard. In studies carried out by World Bank, the concept of poverty was designed with individual income level.In this study, the concept of poverty is discussed and a literature study has been carried out, and the dimensions of poverty have been analyzed by using Household budget Interwiev Survey of TurkStat and in parallel with data between the years of 2005 and 2009, by dealing different criteria and by using "Log_Lineer" analysis method. According to the obtained result, the poverty rate of married couples have been found higher. Due to the fact that male dominance is experienced within work life, it has been concluded that the employment rate of woman employee has decreased and women experience more poverty than men. It has been also concluded that individuals not having a social security experience and will experience more poverty than the ones with a social security and retirement opportunities.

Keywords: Poverty, Budget, Household, Absolute Poverty, Poverty, Log-Lineer

TÜRKİYEDE YOKSULLUK ANALİZİ ve LOG-LINEER ANALİZ UYGULAMASI

Yoksulluk birçok toplumun içinde yaşadığı önemli bir sorundur. Toplum ve toplum bireylerinin karşı karşıya kaldığı yoksulluk nedeni ile ortaya çok yönlü sorunlar çıkmaktadır. Yoksulluk toplumsal refah düzeyi düşürmekte, bireyler arası ilişkiler hatta ikili ilişki dengelerini alt üst etmektedir. Yoksulluğun neden olduğu en önemli sorunlar arasında ise sağlık ve istihdam gelmektedir. Kişi başına gelir düzeyinin düşük olması, asgari yaşam standartlarının sağlanamaması nedeniyle ülke içi ve toplumlar arası ilişkiler zarar görmektedir. Toplumsal refah ve standart yaşam kalitesinin yakalanması ancak gelir seviyesinin ortalama yaşam kalite standardının üzerinde olması ile sağlanabilir. Dünya Bankasının yaptığı çalışmalarda yoksulluk kavramı bireysel gelir seviyesi ile ölçülendirilmiştir. Bu çalışmada yoksulluk kavramı ele alınarak literatür çalışması gerçekleştirilmiş ve TUİK'in Hane Halkı Bütçe Anketi Kullanılarak 2005 ve 2009 Yılları arasındaki veriler doğrultusunda çeşitli kriterler ele alınarak "Log_Lineer" analiz yönetimi kullanılarak yoksulluğun boyutları incelenmiştir. Elde edilen sonuca göre evli çiftlerin yoksulluk oranı daha yüksek olarak bulunmuştur. Türkiye'de erkek egemenliğinin iş hayatı içerisinde yaşanıyor olması nedeniyle kadın çalışan istihdam oranının düşmesi; kadınların erkeklere göre daha fazla yoksulluk yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal güvencesi olmayan bireylerin sosyal güvencesi olan ve emeklilik imkan ve olanaklarına sahip olan bireylerden daha fazla yoksulluk yaşadığı ya da yaşayacağı sonucu elde edilmiştir. Bu çalışmada kullanılan veriler Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen Hane halkı Bütçe Anketinin bireyler üzerinde uygulanması sonucunda elde edilmiştir. Bu çalışmada 1024 örneklem rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu çalışmada esas amaç bireylerin yoksulluk düzeyi ile ilişki olan faktörleri saptamak ve bu faktörlerden yararlanılarak olasılıksal çıkarsamalarda bulunmaktır. Çalışmanın analiz bölümünde log-lineer analiz yönteminden ve odds oranları tahminlerinden yararlanılmıştır. Log-lineer analiz, ikiden fazla nitel değişkenlerin iç içe çapraz tablolarının ki-kare analizi ile incelemediğinden dolayı uygulanan keşifsel bir istatistiksel analiz tekniğidir. Log-lineer analiz yöntemindeki çapraz tablo incelenirken ilk kavranacak nokta, özel olarak bir bağımlı değişkeninin bulunmayışıdır. (Özdamar, 2002: 590) Genel model çapraz tablo içinde bulunan her hücre frekansının logaritmasını; tabloda mevcut olan değişkenler arasındaki mümkün her etkileşimin bir doğrusal birleşimi olarak ifade eder. (Knoke ve Burke, 1980:11) Log lineer analiz yöntemi ile yoksulluk faktörü ile etkileşim halinde olan değişkenler tespit edilmiş, odd oranları kullanılarak olasılıksal tahminlerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Bütçe, Hane Halkı, Mutlak Yoksulluk, Log-Lineer